

FCR YAYIN LTD.

Genel Yayın No | General Publication Number: 1506

FCR Sertifika no | Certificate Number: 46550

ISNI: 0000 0004 4657 1968

ROR ID: ror.org/00zznvq98

Fecr Yayınları

Yayın No | Publication Number: 924

Kitap Adı: Müsteşrik Julius Reiner'in İslâm'a ve Hz. Muhammed'e Yaklaşımı

Book Title: Orientalist Julius Reiner's Approach to Islam and the Prophet Muhammad

ISBN: 978-625-6123-78-6

DOI: doi.org/10.70458/fcr.9786256123786

Yazar | Author: Fahrettin HALİLOĞLU | orcid.org/0000-0003-1262-1624

Kurum | Institution: Hitit Üniversitesi

ROR ID: ror.org/01x8m3269

Yayın Türü | Publication Type: Kitap | Book – Monograph

Yayın Dili | Language: Türkçe | Turkish

Ebat | Dimensions: 13,5 x 21 cm

Baskı Sayısı | Edition: 1

Sayfa Sayısı | Pages: 136

Yayın Tarihi | Publication Date: Aralık | December 2024

Yayın Yeri | Place of Publication: Ankara, Türkiye

Mizanpaj ve Kapak | Layout and Cover Design: FCR

Baskı ve Cilt | Printing and Binding: NY MATBAACILIK (Sertifika no: 50732)

Konu Kategorisi | Subject Categories

BIC: HRHX7 | İslam: Eleştirel Çalışmalar ve Batı Oryantalizmi | Islam: Critical Studies and Western Orientalism

BISAC: REL037030 | İslam: Tarih ve Eleştiri | Religion: Islam – History and Criticism

THEMA: HRHX7 | İslam ve Batı Oryantalizmi | Islam and Western Orientalism

LC: BP75 | Oryantalizm, İslam ve Hz. Muhammed ile ilgili Eleştiriler | Orientalism, Islam, and Critiques on Prophet Muhammad

Atf Bilgisi | Cite as: Haliloğlu, Fahrettin. *Müsteşrik Julius Reiner'in İslâm'a ve Hz. Muhammed'e Yaklaşımı*. Ankara: Fecr Yayınları, 2024.

© All rights reserved | FCR YAYIN LTD.

Hacı Bayram Mah. Boyacılar Sk. No: 14/1 06050

Altındağ-Ankara/TÜRKİYE • Tel: +90 (312) 310 08 60

www.fcr.com.tr • fcr@fcr.com.tr

Müsteşrik Julius Reiner'in İslâm'a ve Hz. Muhammed'e Yaklaşımı

Fahrettin HALİLOĞLU

Ankara 2024

Yazar Hakkında | About the Author

Fahrettin HALİLOĞLU

1989 yılında Çankırı'da doğdu. Eğitim hayatına Almanya'nın Hannover şehrinde başladı. Liseyi Ankara Tevfik İleri Anadolu İmam Hatip Lisesinde tamamladı. 2009 yılında başladığı lisans eğitimini 2014 yılında Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde tamamladıktan sonra Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde yüksek lisans eğitimine başladı ve "Julius Reiner'in 'Muhammed und der İslâm' eserinin siyer açısından değerlendirilmesi" adlı tezini 2019 yılında sundu. Aynı yıl doktora eğitimine başladı. Diyanet İşleri Başkanlığında çeşitli kademelerde görev yaptıktan sonra 2017 yılında Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesinde araştırma görevlisi oldu. Yazar evli ve iki çocuk babasıdır.

He was born in 1989 in Çankırı. He started his education life in Hannover, Germany. He completed high school in Ankara. In 2009, after completing his undergraduate education at Dicle University Faculty of Theology in 2014, he started his master's degree at Hitit University Faculty of Theology and presented his thesis titled "Evaluation of Julius Reiner's 'Muhammad und der Islam' in terms of siyar" in 2019. In the same year, he started his doctorate education. After working at various levels in the Presidency of Religious Affairs, he became a research assistant at Hitit University Faculty of Theology in 2017. The author is married and has two children.

Kitap Hakkında

Müsteşrik Julius Reiner'in İslâm'a ve Hz. Muhammed'e Yaklaşımı

Bu çalışma, 1871-1930 tarihleri arasında yaşayan Dr. Julius Reiner'in 1907 yılında Almanca olarak kaleme aldığı "Muhammed und der İslam" isimli eserini, onun Hz. Peygamber'e ve İslam'a yaklaşımını Siyer bağlamında ele almaktadır. Bir Akademisyen olan Reiner'in popüler tarzda yazdığı eserinde o, İslâm dini ve Hz. Peygamber hakkında sahip olduğu önyargılar hasebiyle yanlış bilgiler ve ideolojik yaklaşımlar sergilediği görülmektedir. Bu sebeple eserde özellikle problemli gördüğümüz kısımlar, İslam Tarihi kaynakları ölçüsünde tahlil edilmeye çalışılmıştır. Çalışmamızın ilk bölümünde, Oryantalizm ve Alman oryantizmi kavramlarının hem anlam alanı hem de tarihsel serencamına konumuz ölçüsünde değinilmiştir. Ayrıca Reiner'in Hayatı, eserleri ve yaşadığı dönemde köşe taşı mesabesinde olan oryantalistlerin Siyer ve İslam tarihine yönelik çalışmaları ele alınarak, bu bağlamda Reiner'in kendisinin ve eserinin konumu tespit edilmeye çalışılmıştır. İkinci bölümde, Reiner'in eseri içerisinde İslam, Kur'an, Sünnet ve Ehl-i Kitab konularında yaptığı yorumlar ve bu yorumlar bağlamında bizim değerlendirmelerimiz bulunmaktadır. Üçüncü bölümde ise, Reiner'in eseri çerçevesinde Cahiliyye, Mekke, Medine ve Hz. Peygamber'in şahsiyeti ile ilgili görüş ve değerlendirmelerine ve Siyer kaynakları açısından tenkit ve tahlillerine yer verilmiş, Reiner'in Hz. Peygamber ve İslam algısı tespit edilmeye çalışılmıştır.

Anahtar Kelimeler: İslam Tarihi; Siyer; Oryantalizm; Alman Oryantalizmi; Kureys; Yahudiler

About the Book

Orientalist Julius Reiner's Approach to Islam and the Prophet Muhammad

This study deals with Dr. Julius Reiner's "Muhammad und der Islam", written in German in 1907 by Dr. Julius Reiner, who lived between 1871-1930, and his approach to the Prophet Muhammad and Islam in the context of Siyer. It is seen that Reiner, who is an academician, displays misinformation and ideological approaches due to his prejudices about Islam and the Prophet in his work written in a popular style. For this reason, we have tried to analyze the parts of the work that we find especially problematic within the scope of Islamic History sources. In the first part of our study, both the meaning of the concepts of Orientalism and German Orientalism as well as their historical development were mentioned to the extent of our subject. In addition, Reiner's life, his works and the works of orientalists, who were cornerstones in his time, on Siyer and Islamic history were discussed and the position of Reiner himself and his work was tried to be determined in this context. In the second part, Reiner's comments on Islam, Qur'an, Sunnah and Ahl al-Kitab in his work and our evaluations in the context of these comments are presented. In the third part, Reiner's views and evaluations on Jahiliyya, Mecca, Medina and the Prophet's personality within the framework of his work and his criticism and analysis in terms of Siyar sources are included, and Reiner's perception of the Prophet and Islam is tried to be determined.

Keywords: Islamic History; Sira; Orientalism; German Orientalism; Kuraysh; Jews

*Annem Emine Haliloğlu ve
Babam Mehmet Kâmil Haliloğlu'na ithafen...*

İÇİNDEKİLER

ÖN SÖZ	11
GİRİŞ	13

BİRİNCİ BÖLÜM

ORYANTALİZM VE JULIUS REİNER	15
1.1. Oryantalizm ve Alman Oryantalizmi	15
1.2. Hayatı ve Eserleri	19
1.2.1. Hayatı	19
1.2.2. Eserleri	20
1.3. Çağdaşı Belli Başlı Alman Oryantalistler	24

İKİNCİ BÖLÜM

İSLAMİYET	29
2.1. İslam Dini	29
2.1.1. Temel Rükûnler	29
2.1.2. Ridde Hadiseleri	31
2.1.3. İskenderiyye Kütüphanesinin Yakılması	33
2.1.4. Fetih Hareketleri	34
2.1.4.1. Ekonomik	35
2.1.4.2. Dini Tebliğ	37
2.1.4.3. Fetihlerin Sonuçları	38
2.2 Kur'an ve Sünnet	42
2.2.1. Kur'an'a ve Rivayetlere Yaklaşımı	43
2.3. Ehl-i Kitab'ın Etkisi	46
2.3.1. Yahudi Hoca ve Varaka b. Nevfel	48
2.3.2. Kitâb-ı Mukaddes'in Kur'an'a Etkisi	51
2.3.3. Yom Kippur-Aşure İlişkisi	53
2.3.4. İddet Süresindeki Benzerliğin Kaynağı	54
2.3.5. Yuhanna İncilinin Siyer Literatürüne Etkisi	55

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

SİYER -----	57
3.1. Cahiliyye -----	57
3.1.1. Yahudi-Arap İlişkileri -----	60
3.1.2. Hacerü'l-Esved ve Kâbe-----	62
3.1.3. Hac'ın Kökeni ve Kolera Hastalığı-----	64
3.2. Mekke Dönemi-----	66
3.2.1. Çobanlık-----	66
3.2.2. Taviz Teklifi-----	68
3.2.3. Hastalık-----	71
3.3. Medine Dönemi-----	75
3.3.1. Müşriklerle Savaş-----	75
3.3.1.1. Batn-ı Nahle Seriyyesi-----	78
3.3.1.2. Hendek Savaşı -----	80
3.3.1.3. Hudeybiye Anlaşması -----	83
3.3.1.4. Mekke'nin Fethi -----	84
3.3.1.5. Müşriklere Ültimatom-----	86
3.3.1.6. Müseylimenin Halef Tayin Edilmesi-----	88
3.3.2. Hz. Peygamber'in Yahudilerle İlişkisi -----	90
3.3.2.1. Bazı Yahudilerin Öldürülmesi -----	92
3.3.2.2. Beni Kaynuka -----	94
3.3.2.3. Beni Nadîr -----	97
3.3.2.4. Beni Kureyza -----	100
3.3.2.5. Hayber'in Fethinin Sebepleri-----	104
3.4. Hz. Muhammed'in Beşerî Yönü -----	105
3.4.1. Hz. Peygamber'in Evlilikleri -----	106
3.4.2. Hz. Aişe'nin Evlilik Yaşı-----	111
SONUÇ -----	115
KAYNAKÇA -----	119
DİZİN -----	133

ÖN SÖZ

Oryantalizm, genel hatları ile Batının Doğu dünyasını inceleyen ve onun hakkında değer yargıları üreten kurumsal bir faaliyet olarak tanımlanmaktadır. Hıristiyan Batı dünyasının genelde Doğu kültürüne, özelde ise İslamiyet'e olan bu ilgisi, başladığı tarihten itibaren artarak devam etmiştir. Bu bağlamda, Batının İslamiyet'e olan ilgisi çok eski tarihlere dayansa da bilimsel Oryantalizmin ortaya çıkışı 18. yüzyıl sonları ile 19. yüzyıl başlarına tekabül etmektedir. Doğrusu bilimsel yöntemler kullanarak İslamiyet üzerine tetkiklerde bulunan ve eserler meydana getiren Oryantalistler pek çok İslam klasiğini gün yüzüne çıkararak neşir çalışmaları da yapmışlardır. Bu meyanda, Almanya'da yapılan İslam araştırmaları ciddi bir önemi haiz olup, söz konusu çalışma sahasında büyük gelişmeler göstermiş ve birçok Alman oryantalist yetiştirmiştir.

Alman oryantalizminin genelde İslam Tarihi özelde ise Siyer sahasında önemli eserler ortaya koyduğunu belirtmek isteriz. Alman bilim insanları tarafından ortaya koyulan bu çalışmalar, Amerika ve Kıta Avrupa'sında birçok batılı müellifi etkilemiştir. Bununla birlikte Türkiye özelinde Alman oryantalistlerin söz konusu çalışmalarının daha az tanındığı da bir vakıadır. Her ne kadar bazı telif ve tercüme çalışmaları ile bu durum aşılmaya çalışılsa da yeterli olmadığını ve bu alanın akademik çalışmalardan popüler çalışmalara, sübjektif çalışmalardan objektif çalışmalara tüm yönleriyle incelemeye değer olduğu kanaatini taşımaktayız. Zira bu çalışmaların analize tabi tutularak niteliklerinin tespit edilmesine yönelik çalışmalar yapılması gerekmektedir. Nitekim ancak o zaman Batının İslam ve Hz. Peygamber hakkındaki değer yargılarını, fikri alt zeminini ve tasavvurunu gerçek anlamda tespit edebilmiş olacağız.

Bu düşüncelerden hareketle, Dr. Reiner'in popüler tarzda yazılan "Muhammed und der İslam" isimli eserini çeşitli yönlerden

tahlile tabi tutmak istedik. İslam Tarihi ve Siyer ilminin kaynakları ve usulü çerçevesinde objektif kriterlerden hareket ederek, eserde bahsi geçen problemlili kısımları tetkik etmeye, hadiseleri tarih perspektifi açısından değerlendirmeye gayret ettik. Böylelikle alana mütevazı bir katkı sunmayı amaçladık.

Çalışmanın hazırlanmasında, eleştiri ve tavsiyeleri bana yol gösteren kıymetli hocam Prof. Dr. Mehmet Azimli'ye teşekkürü bir borç bilirim. Konunun belirlenmesinde önemli bir role sahip olan ve 2017 yılında aramızdan ayrılan kıymetli hocamız Prof. Dr. İbrahim Sarıçam'ı da rahmetle anıyorum. Araştırmalarımız esnasında fikirlerinden ve kütüphanelerinden faydalandığım tüm hocalarıma, mesai arkadaşlarıma, dostlarıma ve kıymetli Ablam Doç. Dr. Fatma Gül Gedikkaya ile Sümeyye Nergiz'e de ayrıca şükranlarımı arz ederim. Çalışmamız esnasında ve her zaman muhabbetle yanımda duran değerli eşim Semanur Haliloğlu, evlatlarım Berre ve Mehmet Kâmil'e de teşekkür ederim.

Fahrettin HALILOĞLU
Çorum 2024